

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Trg sv. Marka 4.
10000 Zagreb

Tužitelj: Franjo Jaklenec iz Zagreba, Srednjaci 16.
OIB: 13888272076

USTAVNI SUD
REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB, Trg Svetog Marka 4

13-01-2020

J. Mraz

USTAVNA TUŽBA

Protiv rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev 4774/19-4

I. Ustavna tužba podnosi se unutar roka propisanog člankom 64. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske. Odluka koja se osporava ovom tužbom je rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 4. prosinaca 2019. poslovni broj: Rev 4774/19-4., ista je primljena 7. siječnja 2020.

II. Rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 4. prosinaca 2019. poslovni broj: Rev 4774/19-4, riješeno je da se odbija revizija tužitelja kao nedopuštena; „*budući da vrijednost predmeta spora pobijanog dijela presude ne prelazi graničnu vrijednost od 200.000,00 kn.*“

Po žalbi tužitelja Županijski sud u Karlovcu svojom presudom broj: GŽ-86/19-3., od 12. lipnja 2019. presudio je: „*Odbija se žalba tužitelja kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj Pn-3452/14-95 od 14. prosinca 2018. godine.*“

Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev, presudio i riješio je: „*I Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi: Utvrđuje se tražbina IV. Višeg isplatnog reda u iznosu od 178.614,73 kn sa pripadajućim zateznim kamatama prema eskontnoj stopi Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za pet postotnih poena, počevši od 31. kolovoza 2008. godine pa do 30. rujna 2013. godine koja zatezna kamata iznosi 119.017,76 kn, što ukupno iznosi 297.632,49 kn. II Odbija se zahtjev tužitelja za naknadom troškova parničnog postupka.*“

riješio je

Odbija se preinaka tužbe tužitelja podneskom od 17. siječnja 2017. godine u dijelu kojim tužitelj potražuje da sud utvrdi izlučno pravo tužitelja nad dionicama oznake HPB-R-A 204 komada, DLKV-R-A 4 komada i HPB-R-A 10 komada, da se utvrđuju ništetnim sljedeće isprave; Aneks ugovora o kratkoročnom kreditu za kupnju vrijednosnih papira (margin account) broj 75-685-01595-7 od 17. rujna 2008. godine u iznosu od 150.000,00 kn stranka Franjo Jaklenec iz Zagreba, Srednjaci 16 i Centar banka d.d., Aneks ugovora o kratkoročnom kreditu za kupnju vrijednosnih papira (margin account) broj 75-685-01595-7 od 29. prosinca 2008. godine u iznosu od 130.000,00 kn stranka Franjo Jaklenec iz Zagreba, Srednjaci 16. i Centar banka d.d., Ugovor NN-27/2010 o nenamjenskom kratkoročnom kreditu od 29. lipnja 2010. godine u iznosu od 63.400,00 kn, javnobilježnički akt OV-9243/2010 od 30. lipnja 2010. godine stranka Franje Jakleneca iz Zagreba, Srednjaci 16 i Centar Banka d.d. ovjereno kod javnog bilježnika Ilinke Lisonek, dodatak I Ugovora NN-27/2010 o nenamjenskom

kratkoročnom kreditu od 31. prosinca 2010. godine u iznosu od 63.400,00 kn, javnobilježnički akt OV-29/11 od 4. siječnja 2011. godine stranka Franje Jakleneca iz Zagreba, Srednjaci 16 i Centar banka d.d. ovjereno kod javnog bilježnika Ilinke Lisonek, suglasnost o zapljeni računa (zadužnica) OV-9242/10 ovjereno kod javnog bilježnika Ilinke Lisonek, te se utvrđuje da su isti bez učinka ex tunc, kao i da se naloži FINA-i – Financijska agencija u Zagrebu, regionalni centar, prisilna naplata, Šoštarićeva 2, Zagreb, obustava ovrhe temeljem naprijed navedenih isprava i oslobađanje zaplijenjenih sredstava temeljem suglasnosti o zapljeni OV-9242/10 i zahtjeva za postupanje po zadužnici od 29. kolovoza 2011. godine.“

III. Ustavnu tužbu, tužitelj podnosi radi postojanja povrede ustavnih prava sadržanih u članku 14. stavak 2., članku 29. stavak 1. Ustava, kao i povredu Konvencijskog prava sadržanog u članku 6., stavku 1., Europske Konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama.

OBRAZLOŽENJE POVREDE USTAVNIH PRAVA

IV. Općinski građanski sud u Zagrebu rješenjem od 4. lipnja 2014. riješio je: „I / Postupak se nastavlja, III / Nalaže se tužitelju Franji Jaklencu u roku 15 dana od primitka rješenja urediti tužbeni zahtjev sukladno čl. 180. Stečajnog zakona.“

Tužitelj je podneskom od 23. lipnja 2014. u zakonskom roku uredio tužbeni zahtjev u kojem navodi: „Trgovački sud u Zagrebu pokrenuo je stečaj nad tuženikom, te je rješenjem od 21. siječnja 2014. riješio da je tužitelju u ovom predmetu osporena tražbina IV. Višeg isplatnog reda u iznosu od 178.614,73 kn, (list 152.)... Tužitelj ima pravni interes te ovim zahtjevom od suda traži sljedeće: - Utvrđuje se da postoji pravno povezan odnos u odnosu na utvrđenja iz pravomoćne presude Općinskog kaznenog suda u Zagrebu i predmetnog spora, (priklopljen spis poslovni broj: Ko-2750/2010.), te priložno list. Br. 8. presude, a iz koje proizlazi da je tuženik radi nečinjenja odgovoran za tužiteljevo potraživanje u ovom sporu. Shodno tome utvrđuje se tražbina tužitelja IV višeg isplatnog reda u iznosu od 178.614,73 kn s pripadajućim zateznim kamatama. – Utvrđuje se da je tužitelj prijavio izlučno pravo, te se zabranjuje tuženiku raspolaganje predmetnim vrijednosnim papirima do okončanja predmetnog spora, (list 137,138). – Utvrđuje se da je tuženik 30. kolovoza 2011. blokirao račun tužitelja kod Fine (list 142.) kronološkim slijedom jasno je da je isto posljedica ne činjenja koje je utvrdio kazneni sud (list 62,63.) te se stoga radi o ništetnosti ugovora kojim je blokirao račun tužitelja kod Fine OV-9242/2010., te očekivanju da bi moglo doći na naplatu, odnosno još nije došlo na red tuženikovo sporno potraživanje, u očekivanju da bi moglo isto nastupiti, sa zadatkom da se šteta po tužitelja unaprijed spriječi; utvrđuje se ništetnost ugovora br.NN-27/2010., i dodatak I ugovora od 31. prosinca 2010. (u prilogu).“

Tužitelj se podneskom od 28. kolovoza 2014. očitovao na podnesak tuženika od 15. srpnja 2014., te navodi... „Sukladno članku 188. stavak 1. Z.P.P.-a, u istom stoji: kada su svi zahtjevi povezani istom činjeničnom i pravnom osnovom može se istaknuti više zahtjeva. Shodno tome Tužitelj je podnio Tužbu radi utvrđenja osporene tražbine. Tuženik nije temeljem izlučnog prava Tužitelju stavio na raspolaganje predmetne dionice a koje su bile polog za sporni predmetni kredit, obzirom da Tužitelj ima činjenično i pravno povezan odnos sa tužbenim zahtjevom pod I, II i III, ostaje kod navoda iz Tužbe. Dakle, Tužitelj ne može bez predmetnog presuđenja u svoju korist dokazati da ima pravo na predmetne dionice, a isto je morao opreza radi prijaviti kao izlučno pravo. Dokaz: Obavijest o izlučnom pravu od 7.10.2013. Shodno tome, Tužitelj se poziva na sudsku praksu VTS RH Pž-2861/00. ; “Izlučni vjerovnik nije stečajni vjerovnik, te stečajno vijeće nije ovlašteno odlučivati o priznavanju ili nepriznavanju izlučnog prava. O izlučnom pravu odlučuje sud isključivo u parničnom postupku.“ Tužitelj nije tužbene zahtjeve postavio alternativno, nego prema stanju predmetnog spisa, Tužitelj je opetovano

navodio i navodi da su činjeničnom i pravnom osnovom zahtjevi iz Tužbe radi utvrđenja osporene tražbine povezani. Opreza radi, Tužitelj nadopunjuje tužbeni zahtjev pod II ; - Utvrđuje se da je tužitelj prijavio izlučno pravo, te se zabranjuje tuženiku raspolaganje predmetnim vrijednosnim papirima do okončanja predmetnog spora, (list 137,138.). Utvrđuje se da postoji pravno povezan odnos u odnosu iz tužbenog zahtjeva pod I i II te shodno tome traži da tuženik stavi na slobodnu poziciju predmetne vrijednosne papire kako bi tužitelju bili dostupni, partija skrbništva: 98-685-00531-9, BLJE-R-A '204 komada, DLKV-R-A '4 komada i HPB-R-A '10 komada. (Dokazi. Podnesak tužitelja od 3.2.2014).“

Tužitelj posebno napominje da su predmetni vrijednosni papiri u vrijeme prijave izlučnog prava bili ukupne vrijednosti 33.691,20 kn, (Tužiteljeva Obavijest o izlučnom pravu od 4. listopada 2013). Dakle, prvostupanjski sud nije donio posebno rješenje o vrijednosti predmeta spora. Tužitelj nije pridonio propustu prvostupanjskog suda što nije utvrdio vrijednost predmeta spora.

Prema tome, revizijski sud u predmetnom postupku pogriješio jer je odbacio reviziju kao nedopuštenu zbog nedostatne vrijednosti predmeta spora. Zakonodavac je člankom 188. stavak 1. Zakona o parničnom propisu propisao: „Kada su svi zahtjevi povezani istom činjeničnom i pravnom osnovom može se istaknuti više zahtjeva“.

Pravilo za određivanje predmeta spora kod objektivne kumulacije kao u predmetnom postupku određuje se prema zbroju istaknutih zahtjeva, a isti se temelje na istoj činjeničnoj i pravnoj osnovi. Dakle vrijednost predmeta spora pobijanog ili spornog dijela glavnog zahtjeva nesporno je iznad propisane granične vrijednosti od 200.000,00 kn. U vrijeme prijave izlučnog prava predmetne dionice vrijedile su 33.691,20 kn, tužbom radi utvrđenja osporene tražbine od 23. lipnja 2014. utvrđena je tražbina IV višeg isplatnog reda u iznosu od 178.614,73 kn i utvrđena je ništetnost ugovora br: NN-27/2010., a vrijednost ugovora je 63.400,00 kn kao što je navedeno u specifikaciji tužbenog zahtjeva od 17. siječnja 2017. Tužitelj je jasno naveo podneskom od 28. kolovoza 2014. da su svi zahtjevi temeljeni na istoj činjeničnoj i pravnoj osnovi.

Tužitelj ukazuje na odlučne činjenice, u vrijeme prijave izlučnog prava, podnošenja tužbe radi utvrđenja osporene tražbine tužitelj je imao legitimno očekivanje da će se na predmetni slučaj primijeniti postojeća pravila. Polazeći od navedenih načelnih stajališta te činjenica i okolnosti konkretnog slučaja, postupanje Vrhovnog suda neizbježno smanjuje povjerenje javnosti u sudski sustav i ugrožava načelo pravne sigurnosti, koje predstavlja jedno od glavnih obilježja vladavine prava, najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske utvrđene u članku 3. Ustava.

Kako je, dakle, Vrhovni sud odluku o dopuštenosti podnositeljeve revizije utemeljio na formalističkoj umjesto realnoj ocjeni iznosa vrijednosti spora, te je time povrijedio tužiteljevo pravo na pristup tom pravnom lijeku. U tom kontekstu tužitelj se poziva na Odluku Ustavnog suda broj: U-III-2444/2008. od 14. svibnja 2009. Slijedom navedenog, podnositelju je osporenim rješenjem Vrhovnog suda povrijeđeno ustavno pravo na pravično suđenje, odnosno pravo na pristup sudu zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

Pogrešnom primjenom mjerodavnog prava Vrhovni sud je prije svega propustio odlučiti o svim zahtjevima koji su u reviziji postavljeni. Također, Vrhovni sud je svojim postupanjem doveo do situacije da tužitelj koji ima nesporno potraživanje bude odbijen sa svojim tužbenim zahtjevom. Navedenim postupanjem Vrhovni sud je grubo povrijedio zakon na štetu tužitelja. Povreda zakona na štetu tužitelja u spornoj pravnoj situaciji tolikog je intenziteta da dovodi i do povrede ustavnog prava sadržanog u članku 14. stavku 2. Ustava.

U tom smislu i sudska praksa Suda u Strasbourgu ukazuje da kao element prava na pošteno suđenje pojavljuje se i pitanje kontradiktornih pravnih shvaćanja, osobito u slučaju kada se nekonzistentna pravna praksa i suprotna pravna tumačenja bez dostatnog objašnjenja i bez mogućnosti usklađivanja pojavljuje u okviru istog suda.

Shodno tome, tužitelj ukazuje na Odluku Ustavnog suda broj: U-III-5615/2008.; "Ustavni sud ističe da u slučaju neprimjene sudske prakse, razlozi za to moraju se obrazložiti. Svako drukčije postupanje protivno je načelu pravne sigurnosti i kao takvo ustavnopravno neprihvatljivo". U tom smislu govori i Odluka Ustavnog suda broj: U-III-1558/2000., pod brojem 3. navedeno je; "Ocjenjujući razloge ustavne tužbe sa stajališta članka 14. stavka 2. Ustava, Sud je utvrdio da je u konkretnom slučaju podnositelju povrijeđeno ustavno pravo jednakosti pred zakonom u materijalnom pravnom smislu. Praksa Ustavnog suda je da takva povreda postoji osobito u onim slučajevima kad sud ne uzme u obzir propis koji je očigledno mjerodavan ili je mjerodavan propis pogrešno shvaćen, odnosno ako bi sud bez ikakvih ili bez valjanih razloga odstupio od ustaljene prakse, što bi moglo izazvati sumnju da je osporena presuda donijeta samovoljno."

Tada je bilo legitimno očekivanje tužitelja da će uspjeti u naplati predmetnog potraživanja primjenom pravnih standarda važećih u vrijeme pokretanja predmetnog postupka. Prema tome, tužitelj smatra da je i zbog toga došlo do povrede načela pravičnog postupka iz članka 29. stavak 1. Ustava, te članka 14. stavak 2. Ustava.

Prema tome, tužitelj smatra da time što revizijski sud nije primijenio mjerodavne odredbe parničnog postupka, i pravne standarde važeće u vrijeme pokretanja i trajanja predmetnog parničnog postupka, počinio je i povredu članka 6. stavak 1. Konvencije – Pravo na pristup sudu, -Pravo na pravnu sigurnost i zabranu arbitrarnog postupanja.

Slijedom svega navedenog, tužitelj smatra da su mu osporenim presudama, zbog bitne povrede odredbi parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, povrijeđena ustavna prava zajamčena člancima 14. stavak 2., članku 29. stavak 1. Ustava, kao i povreda Konvencije iz članka 6.

Po utvrđenju povrede predlažem da Ustavni sud Republike Hrvatske donese slijedeću:

O D L U K U

1. Ustavna tužba se usvaja,
2. Ukida se; Rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev-4774/19-4. od 4. prosinca 2019., Presuda Županijskog suda u Karlovcu broj: Gž-86/2019-3. od 12. lipnja 2019., i Općinskog građanskog suda u Zagrebu broj: Pn-3452/2014-95 od 14. prosinca 2018.
3. Ova odluka objaviti će se u "Narodnim novinama".

V. POPIS PRILOŽENIH DOKUMENATA

- Uz ustavnu tužbu prilažem:

- a) dvije preslike ustavne tužbe,
- b) izvornik i presliku akta, koji ustavnom tužbom osporavam, a koji sam naveo u točki I.
- c) po dva primjerka preslika ostalih pojedinačnih akata donesenih u istom predmetu koje također osporavam, a koje sam naveo u točki II.

Zagreb, 13. siječnja 2020.

Tužitelj: FRANJO JAKLENEC

